

Dags för satsning på järnvägen

Jan Strömdahl, text och foto

Att åka tåg på Kubaön är idag ungefär lika svårt som att åka tåg i Europa över nationsgränserna. Det går dock betydligt långsammare och är oerhört mycket billigare. Själv har jag bara provat en kortare sträcka från Cienfuegos till Palmira i april 2015. I cykelfart seglade vi fram på böljande spår och ostoppade säten.

En glad nyhet är dock att Kuba bestämt sig för att satsa på järnvägen – även om det med landets begränsade investeringskapacitet kommer att ta sin tid.

Maria Sandblad och jag besökte den 11 december 2017 Järnvägsunionen i Havanna tillsammans med Frank González från ICAP. Det är ingen fackförening utan järnvägsmyndigheten under Transportdepartementet, i samma byggnad vid Revolutionsplatsen .

Vi blev hjärtligt mottagna av utvecklingschefen Fátima Palacios Garrido och tre tekniska experter: Juan, Agustín och Santiago. När jag uttryckte min positiva förvåning över att träffa en kvinna på en hög post inom denna bransch berättade Fátima att hon växt upp med en far som järnvägschef.

– Vi står nu mitt i projektet som startade 2009 och som går ut på att förbättra hela systemet och inte minst övergångarna. Det är också en folkbildningsuppgift eftersom många olyckor sker vid de obebakade övergångarna. Kuba är faktiskt det mest järnvägstäta landet i världen.

Kuba var först i Latinamerika med sin järnväg och

sju i världen. Järnvägsnätet omfattar 8 000 km och 4 000 övergångar. Nästan hela nätet har normal spårvidd. Den 100-åriga centrala linjen Havanna-Santiago de Cuba är 830 km med 168 övergångar. Den rustas nu med rysk hjälp. Även fransmännen är engagerade.

3 500 km av det totala nätet byggdes för sockerfrakt från 156 sockerbruk till hamnar. 3 000 km byggdes i glesbygd och dessa banor rustas nu upp för persontrafik med rälsbussar som är byggda delvis på Kuba och delvis i Ryssland. Det är en del av politiken för att utveckla glesbygden på ett bränsleeffektivt, och på sikt förnybart sätt (se foto sid 14, rälsbuss på förortsbanan mellan Trinidad och Casilda).

– Redan 2019 kommer 240 vagnar att levereras från Kina till Havanna-Santiago-linjen och 2021 kommer 68 vagnar att levereras från Ryssland. Vi har ännu inga pengar till elektrifiering men vi har ett miljötänk när det gäller t.ex. tvätt och oljor. Det är inte bara de långa linjerna som rustas upp. Även pendeltågen i bland annat Havanna, Holguín, Las Tunas och Santa Clara. Däremot inte spårvägsnätet som funnits i åtta städer.

– Vår plan är att 50 procent av alla transporter och varje transport över 300 km ska gå på järnväg. Vår plan är också att rusta upp hela nätet och vi börjar med de större linjerna. Hastigheten blir 120 km/tim och priset ska hållas lågt. Järnvägen är nationellt prioriterad även om utbildning och hälsa alltid kommer först.

Järnvägsstationen i Havanna rustas upp